

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Preventie, Jeugd en Sancties

Directie Sanctie- en Preventiebeleid

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 71 31
Fax (070) 3 70 90 11
www.justitie.nl

Datum	28 augustus 2007
Ons kenmerk	5498570/07/DSP
Uw kenmerk	2060719440
Onderwerp	Beantwoording Kamervragen over het computerspel Manhunt

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Hierbij ontvangt u antwoord op de vragen van het Tweede Kamerlid Van der Staaij (SGP) over het computerspel Manhunt2 (ingezonden 27 juni 2007 onder nummer 2060719440).

De Minister van Justitie,

Antwoorden van de minister van Justitie op de vragen van het lid Van der Staaij (SGP) over het computerspel Manhunt. (Ingezonden 27 juni 2007, nr. 2060719440)

Vraag 1.

Wat zijn de juridische grondslag en de motivering in zowel Duitsland¹ als het Verenigd Koninkrijk² om het gewelddadige computerspel Manhunt te verbieden?

In Duitsland is Manhunt verboden op basis van § 131 van het Duitse Wetboek van Strafrecht. In dit artikel is een absoluut verbod opgenomen op het produceren, verspreiden, vertonen of anderszins openbaar maken van media waarin gruwelijk of onmenselijk geweld tegen mensen wordt verheerlijkt of op een manier voorgesteld die de menselijke waardigheid schendt. Het verbod is niet van toepassing op de verslaggeving van actuele of historische gebeurtenissen. Bij de beslissing § 131 toe te passen worden de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van artistieke expressie afgewogen tegen zowel het belang van de bescherming van minderjarigen als van het leven en de gezondheid van toekomstige slachtoffers van geweld. Manhunt is verboden vanwege de verheerlijking of het als onschuldig vermaak presenteren van wrede en onmenselijke gewelddaden tegen mensen of op mensen gelijkende wezens.

Op basis van de Video Recordings Act (1984) moet elke video en dvd die in het Verenigd Koninkrijk uitgebracht wordt, ter classificatie worden aangeboden aan de British Board of Film Classification (BBFC). Wie een game uitbrengt dat niet vooraf is aangeboden aan de BBFC of waaraan door de BBFC een classificatie onthouden is, maakt zich schuldig aan een strafbaar feit. In het geval van Manhunt² heeft de BBFC geoordeeld dat dit spel een aaneenschakeling vormt van sadistische praktijken, onophoudelijk aanzet tot het plegen van geweld en op geen enkel moment ruimte biedt voor enige distantie ten opzichte van de massale slachtpartijen. De BBFC heeft daarom besloten Manhunt² een classificatie te onthouden. Overigens is destijds de eerste editie van dit spel niet de classificatie (18+) onthouden, hoewel de BBFC toen al van mening was dat Manhunt op het randje van het betamelijke was.

Vraag 2.

Zijn u meer voorbeelden bekend van Europese landen waar dit computerspel of vergelijkbare spelen verboden zijn?

¹ Kamerstukken II, 23 490, nr. 445, blz. 6, vergaderjaar 2006—2007.

² Zie recente mediaberichten, bijvoorbeeld ANP, 20 juni 2006.

In Ierland heeft de Irish Film Censor's Office (IFCO) besloten Manthunt2 een classificatie te onthouden, waardoor de game er vooralsnog niet verkrijgbaar zal zijn. Van andere Europese landen is mij niet bekend dat Manthunt2 aldaar verboden is.

In het verleden hebben vergelijkbare games in andere Europese landen stof doen opwaaien. Zo woedde twee jaar geleden in België een discussie over een verbod van het pestspel Bully. In Frankrijk was de game Carmageddon aanvankelijk verboden, maar na het hoger beroep dat door de maker in het Verenigd Koninkrijk werd gewonnen, mocht deze game alsnog in Frankrijk (in aangepaste vorm) worden verkocht. Het is mij niet bekend of er vergelijkbare games in andere Europese landen definitief verboden zijn.

Vraag 3.

Deelt u de mening dat de huidige redactie van artikel 240a Wetboek van Strafrecht over vertoningen die schadelijk te achten zijn voor personen beneden de zestien jaar, anders dan in het kader van het computerspel Carmageddon in 1998 werd gesteld³, voldoende grondslag biedt om te komen tot een verbod om dit spel in Nederland in de handel te brengen? Zo neen, bent u dan voornemens om dit artikel zodanig aan te scherpen dat het tevens kan worden gebruikt voor een algemeen verbod van gewelddadige (computer)spelletjes?

Artikel 240a WvSr biedt geen rechtsbasis voor een absoluut verbod op het in Nederland in de handel brengen van (extreem) gewelddadige games. Dit artikel stelt alleen strafbaar het verstrekken, aanbieden of vertonen aan een jongere beneden de 16 jaar van afbeeldingen of voorwerpen waarvan de vertoning voor jongeren onder die leeftijd schadelijk geacht wordt. Personen van 16 jaar en ouder vallen buiten de reikwijdte van het wetsartikel, zodat er geen rechtsgrond is om volwassenen het spelen van deze gewelddadige games te verbieden.

Het huidige beleid stoelt op het principe dat iedere volwassene in staat geacht mag worden zelf te beslissen welke games hij wil spelen, mits het materiaal niet in strijd is met de wet. Jongeren dienen beschermd te worden tegen de invloed van schadelijke (gewelds)beelden. Uit veel onderzoeken is immers gebleken dat het kijken naar deze beelden een risicofactor vormt voor de ontwikkeling op jonge leeftijd van agressief gedrag. De bescherming van jongeren is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de ouders, de audiovisuele branche en de overheid. Momenteel bereidt het ministerie van Justitie een plan van aanpak voor dat jongeren een betere bescherming moet bieden tegen de confrontatie met schadelijke (gewelds)beelden in games en films. Bij de uitvoering van dit plan van aanpak zal tevens bezien worden welke juridische aanpassingen doorgevoerd moeten worden.

Vraag 4.

³ Kamerstukken II, 26 200 VI, 31, blz. 2, vergaderjaar 1998—1999.

Wat is in dit verband de betekenis van de recent door Nederland geuite wens⁴ om de Europese samenwerking op dit terrein te versterken? Vindt u dat er op internationaal niveau gekomen moet worden tot een dergelijk verbod?

Het is mijn wens om in de landen van de Europese Unie te komen tot een op elkaar afgestemde aanpak van gewelddadige computerspellen. Een gezamenlijk optreden kan leiden tot een verbod van de meest gewelddadige games.

Vraag 5.

Is het mogelijk om deze vragen gezien het feit dat dit spel mogelijk begin juli aanstaande al op de markt komt, te beantwoorden vóór 3 juli 2007?

Tot mijn spijt is het niet gelukt de vragen vóór 3 juli 2007 te beantwoorden.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van de leden Dijsselbloem (PvdA) en Anker (ChristenUnie) ingezonden 21 juni 2007 (vraagnummer 2060718850).

⁴ Kamerstukken, 23 490, BV en nr. 457, blz. 33, vergaderjaar 2006—2007.